

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2024-026775

Onderwerp

Ontwerp Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Beeksedijk

Datum voorstel

17 december 2024

Datum raadsvergadering

4 februari 2025

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Opnieuw een ontwerp-Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) af te geven voor de realisatie van een zonnepark aan de Beeksedijk 18a te Goirle;
2. De ontwerp-VVGB (nogmaals) gedurende zes weken ter inzage te leggen waarbij eenieder zijn zienswijzen op het voorgenomen plan kenbaar kan maken.

Inleiding

In juni 2020 heeft Zonnepark Beeksedijk B.V. een aanvraag ingediend voor het realiseren van een zonnepark bij het agrarisch bedrijf aan de Beeksedijk 18 in Goirle. De vergunning is tot twee keer toe verleend en tot twee keer toe vernietigd, eerst door de rechtbank, daarna door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling). De Afdeling heeft het college opdracht gegeven om opnieuw op de aanvraag te besluiten. Onderdeel van die procedure is dat het college aan uw raad een Verklaring van geen bedenkingen vraagt (VVGB). Onderdeel van de procedure voor afgifte van de VVGB is dat uw raad eerst een ontwerp-VVGB ter inzage legt, waarover eenieder zijn of haar zienswijze kan geven. In dit voorstel wordt uw raad gevraagd om de ontwerp-VVGB af te geven zodat deze voor zienswijzen ter inzage kan worden gelegd.

Voorgeschiedenis

In juni 2021 heeft de rechtbank Zeeland – West-Brabant de door het college verleende omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepark aan de Beeksedijk 18a te Goirle vernietigd, nadat daartegen door enkele omwonenden beroep was ingesteld. De rechtbank vernietigde het besluit omdat de vergunning was verleend zonder dat een Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) aan uw raad was gevraagd. De rechtbank gaf het college opdracht om opnieuw op de aanvraag van de initiatiefnemer te beslissen, met inachtneming van de uitspraak. Het college heeft tegen deze uitspraak hoger beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, omdat het van oordeel was dat er sprake was van een uitzonderingsgeval waarin géén

Ambtelijke bijstand: Michel van der Meer

Zaaknummer 2024-026775



VVGB hoefde te worden gevraagd. Tegelijkertijd en parallel aan het hoger beroep is het college echter ook de procedure gestart om opnieuw op de aanvraag te beslissen, zoals de rechtbank had opgedragen.

Ten behoeve van dat nieuw te nemen besluit op de aanvraag heeft het college aan uw raad een VVGB gevraagd. Onderdeel van die procedure is dat uw raad eerst een ontwerp van de VVGB voor zes weken ter inzage legt zodat eenieder daarover zijn of haar zienswijze kan indienen. Op 5 oktober 2021 heeft uw raad een ontwerp-VVGB voor terinzagelegging vrijgegeven. Van 11 november 2021 tot 23 december 2021 heeft de ontwerp-VVGB ter inzage gelegen en zijn er zienswijzen ingediend. Bij besluit van 8 maart 2022 heeft uw raad besloten dat de ingediende zienswijzen geen aanleiding gaven om de VVGB te weigeren, en heeft uw raad de definitieve VVGB voor dit project verleend. Vervolgens heeft het college op 24 mei 2022 de omgevingsvergunning voor het zonnepark opnieuw verleend, ditmaal dus mét een VVGB van de raad daarbij.

Bij de behandeling van het hoger beroep van het college tegen de uitspraak van de rechtbank, heeft de Afdeling niet alleen de uitspraak van rechtbank beoordeeld, maar ook direct een oordeel geveld over de nieuw verleende omgevingsvergunning (met VVGB). De Afdeling heeft in de eerste plaats geoordeeld dat het hoger beroep van het college tegen de uitspraak van de rechtbank ongegrond was: de rechtbank was terecht tot het oordeel gekomen dat er geen sprake was van een uitzonderingsgeval en dat een VVGB wél benodigd was. Daarenboven was de Afdeling echter (meer onverwacht) óók van oordeel dat de nieuw verleende omgevingsvergunning niet in stand kon blijven.

De Afdeling was van oordeel dat het college bij het verlenen van de vergunning onvoldoende onderzoek had verricht naar de mogelijkheden voor zonneparkprojecten in de treden “2” en “3” van de provinciale zonneladder uit de destijds geldende Interim Omgevingsverordening van de provincie. Daarnaast was de Afdeling van oordeel dat het college bij het verlenen van de vergunning was afgeweken van de eigen beleidsuitgangspunten over geschikte locaties voor zonneparkprojecten zoals aangeduid in de beleidsnota “Zonnewijzer en Windrichting”. Als laatste was de Afdeling van oordeel dat het college niet voldoende hard had gemaakt dat de betrokken locatie niet in een verbreed beekdal ligt. Verbrede beekdalen zijn in het beleid als vestigingslocatie uitgesloten.

De Afdeling heeft om die redenen dus ook de tweede verleende omgevingsvergunning vernietigd, en het college wederom opdracht gegeven om opnieuw op de aanvraag van de initiatiefnemer te beslissen.

In het kader van het nieuw te nemen besluit vraagt het college opnieuw een VVGB aan uw raad. Als eerste onderdeel van die procedure wordt uw raad met dit voorstel gevraagd om een ontwerp-VVGB vrij te geven die weer voor zienswijzen ter inzage kan worden gelegd.

De argumenten voor het verstrekken van de (ontwerp-)VVGB zijn voor een groot deel dezelfde als de vorige keer, met dien verstande dat er een uitgebreide(re) toelichting en motivering van het plan plaatsvindt op de punten waarop de Afdeling de vorige vergunning heeft vernietigd.

Argumenten

1.1 Het recht dat gold vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet is nog van toepassing op deze aanvraag.

Omdat de vergunningsaanvraag voor het zonnepark is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, moet deze aanvraag worden behandeld volgens de wetten en regels die voor 1 januari 2024 golden. Dat volgt uit de overgangsbepalingen (artikel 4.3) uit de Invoeringswet Omgevingswet (Stb. 2020, 172). Dat betekent onder meer dat het besluit op deze aanvraag moet worden voorbereid en getoetst op basis van de toen geldende Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Om die reden is voor deze vergunning nog een Verklaring van geen bedenkingen van uw raad nodig, hoewel die figuur onder de Omgevingswet niet meer bestaat (is 'bindend adviesrecht' geworden).

1.2 Een VVGB mag alleen geweigerd worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Op grond van de wet (artikel 2.27, eerste lid, Wabo juncto artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor)) moet het college in gevallen waarbij een vergunning verleend wordt waarbij een afwijking van het bestemmingsplan wordt toegestaan op grond van artikel 2.12, lid 1, onder a onder 3° van de Wabo, eerst een Verklaring van geen bedenkingen van de raad krijgen.

Op grond van de wet mag uw raad de Verklaring alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening (artikel 6.5, tweede lid, Bor).

Uw raad was bij de vorige aanvraag voor een VVGB van oordeel dat het project Zonnepark Beeksedijk voldeed aan een goede ruimtelijke ordening.

Indien uw raad in afwijking van de eerder verstrekte VVGB van oordeel zou zijn dat het project thans niet meer voldoet aan een goede ruimtelijke ordening, dan dient het (ontwerp)besluit tot weigering van de VVGB met gegronde redenen en valide argumenten te worden gemotiveerd. Een ontwerpbesluit tot weigering van de VVGB wordt op eenzelfde manier voor zienswijzen ter inzage gelegd als een ontwerpbesluit tot afgifte van de VVGB.

1.3 Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening

De aanvraag om een omgevingsvergunning is voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. Hierin is verwoord wat het plan inhoudt en aangetoond wordt dat de betreffende afwijking niet stuit op overwegende bezwaren van ruimtelijke, functionele, beleidsmatige of milieukundige aard. Op basis van de uitkomsten kan geconcludeerd worden dat het plan kan voldoen aan een goede ruimtelijke ordening, voldoet aan de gestelde wettelijke (milieu) eisen en uitvoerbaar is.

1.4 Weigeren van de VVGB betekent dat er geen omgevingsvergunning afgegeven zal worden en het zonnepark niet gerealiseerd kan worden.



De afgifte van een VVGB is een noodzakelijke voorwaarde voor het verlenen van de vergunning. Wanneer uw raad besluit de VVGB niet af te geven dan moet het college de gevraagde omgevingsvergunning weigeren. Dat lijkt ons gelet op de door uw raad vastgestelde visie en ambitie niet wenselijk.

1.5 De aanleg van grondgebonden zonneparken is noodzakelijk om de doelstellingen voor duurzame energieopwekking te halen.

Uw raad heeft in 2019 in de Nota Zonnewijzer en Windrichting vastgesteld. Daarin heeft u de ambities en de opgaven voor de opwekking van duurzame energie vastgelegd. Om aan de doelstellingen van 25% en 100% duurzame energieopwekking in respectievelijk 2030 en 2050 te kunnen voldoen, zullen er - naast windmolens en zonnepanelen op daken - ook grondgebonden zonneparken moeten worden aangelegd. Uitgaande van 2 clusters windturbines en van zonnepanelen op alle geschikte daken in Goirle (woningen, agrarische bedrijven en bedrijventerreinen) is er in 2030 behoefte aan 24 ha. grondgebonden zonneparken en in 2050 aan 40 ha. grondgebonden zonneparken.

1.6 Het plan past binnen de verschillende beleidskaders die zijn vastgesteld door de provincie, de regio, uw raad en het college.

Voor de aanleg van grondgebonden zonneparken is op diverse niveaus beleid vastgesteld. De provincie heeft over de aanleg van zonneparken beleidsregels opgesteld in de 'Interim Omgevingsverordening Provincie Brabant (IOV)'¹. Uw raad heeft met betrekking tot de aanleg van zonneparken de nota 'Zonnewijzer en Windrichting' vastgesteld. Het college heeft – ter uitwerking van de nota Zonnewijzer en Windrichting – de nota 'Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken Goirle. Uitwerking van de visie Zonnewijzer en Windrichting' vastgesteld. In regioverband zijn in de 'Regionale Energie- en Klimaatstrategie 1.0 (REKS)' afspraken gemaakt over de aanleg van zonneparken.

De aanvraag voor het zonnepark is getoetst aan deze beleidsdocumenten en voldoet aan de beleidsuitgangspunten en -regels uit deze documenten.

1.7 Het plan voldoet aan vier (!) verschillende zonneladders die in verschillende beleidsdocumenten zijn geïntroduceerd.

Een zonneladder is een (beleids)instrument waarmee de voorkeursvolgorde voor locaties voor zonneparken wordt aangegeven. Hoe hoger een locatie op een trede (of bij sommige ladders juist hoe lager) hoe meer gewenst die locatie is voor de vestiging van (grootschalige) zonneparken.

¹ Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de IOV vervangen door de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Omdat de aanvraag voor het zonnepark echter dateert van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt de aanvraag op grond van het overgangsrecht behandeld volgens de 'oude' Wabo procedures, en ook getoetst aan de 'oude' Interim Omgevingsverordening.



Daarmee ontstaat een afwegingskader om te beoordelen waar zonnepanelen ruimtelijke gezien het best passend zijn.

Er zijn vier beleidsdocumenten die van belang zijn voor dit project die een zonneladder bevatten. De vier zonneladders verschillen enigszins van elkaar. Het gaat om de zonneladders uit:

- de Nota Zonnewijzer en Windrichting;
- de Interim Omgevingsverordening Provincie Brabant;
- de Regionale Energie- en Klimaatstrategie 1.0;
- de Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken Goirle.

Hierna wordt de beoordeling aan die afzonderlijke zonneladders nader toegelicht.

1.8 Het plan past binnen de zonneladder die is opgenomen in de Nota Zonnewijzer en Windrichting

In de door uw raad vastgestelde Nota Zonnewijzer en Windrichting is een zonnewijzer opgenomen met daarin een voorkeursvolgorde voor de plaatsing van zonnepanelen. Deze zonnewijzer kent de volgende treden:

- Trede 1: Gebouw gebonden zonnepanelen;
- Trede 2: Grondgebonden zonnepanelen binnen stedelijk gebied;
- Trede 3: Grondgebonden zonnepanelen nabij stedelijk gebied;
- Trede 4: Grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied.

Zonnepark Beeksedijk is gelegen in het buitengebied, en dus op trede 4 van de ladder. Om op basis van deze ladder een grondgebonden zonnepark in het buitengebied te realiseren moet gemotiveerd worden waarom projecten in de eerste drie treden onvoldoende (zullen) zijn om de gemeentelijke doelstellingen voor energieneutraliteit te behalen.

In de Nota Zonnewijzer en Windrichting is een prognose gemaakt van de energiebehoefte van Goirle in 2030 en 2050. Verwacht wordt dat in Goirle in 2050 jaarlijks 135.400 MWh aan energie benodigd is. De doelstelling is om in 2050 in volledig in deze behoefte te kunnen voorzien met binnen de gemeente opgewekte duurzame vormen van energie. Voorzien wordt dat de totale behoefte bestaat uit 55.400 MWh aan warmte en 80.000 MWh aan elektriciteit. Verwacht wordt dat in de behoefte aan duurzame warmte zal worden voorzien door een biomassa installatie. In de behoefte aan duurzame elektriciteit wordt voorzien door windturbines en zonnepanelen. In de nota wordt uitgegaan van 2 clusters windturbines in 2050, die tezamen 25.000 MWh leveren. Dat betekent dat er in 2050 55.000 MWh aan zonne-energie opgewekt moet worden. Uitgaande van zonnepanelen op alle geschikte daken van woningen in 2050 (12.000 MWh) en zonnepanelen op alle geschikte daken van agrarische bedrijven en industrieterreinen (9.000 MWh) blijft er een behoefte over aan grondgebonden zonnepanelen van 34.000 MWh, ofwel 40 hectare, in 2050.

Er is een uitgebreide analyse gemaakt van de mogelijkheden om deze behoefte aan grondgebonden zonnepanelen te realiseren binnen stedelijk gebied (Trede 2) dan wel nabij stedelijk gebied (Trede 3).



Daarbij is onder meer gekeken naar beleidsmatige beperkingen. Gronden die in gemeentelijk of provinciaal beleid zijn aangewezen als ontwikkelingslocatie of woningbouwlocatie zijn niet geschikt. Gronden binnen het stedelijk gebied die zijn aangewezen als structureel openbaar groen zijn evenmin geschikt. Grotere parkeerplaatsen (>100 plaatsen) binnen het bebouwde gebied zouden potentieel wel geschikt zijn voor overkapping met zonnecarports. Voor de volledige analyse wordt verwezen naar Bijlage 9 – Onderzoek Zonneladders bij de Ruimtelijke Onderbouwing van het project. De conclusie van de analyse is dat binnen stedelijk gebied (Trede 2) en nabij stedelijk gebied (Trede 3) potentieel 13,6 hectare aan zonnepanelen gerealiseerd kan worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat het om potentiële locaties gaat, er vooralsnog geen concrete plannen voor zonnepanelen op deze locaties zijn, en het dus geenszins zeker is dat hier ook daadwerkelijk zonnepanelen komen.

Het potentieel binnen de treden 2 en 3, tezamen met de reeds gerealiseerde zonneparken (8,7 ha.) resulteert in een restvraag aan grondgebonden zonneparken in het buitengebied van $(40 - 13,6 - 8,7 =) 17,7$ hectare. Als het benodigde areaal aan zonnepanelen niet op gebouwen of binnen of nabij het stedelijk gebied gerealiseerd kan worden (niet binnen de treden 1, 2 en/of 3), dan zijn grondgebonden zonneparken in het buitengebied (binnen trede 4) toegestaan en noodzakelijk. Zonnepark Beeksedijk levert met 6 hectare (netto) aan zonnepanelen dan ook een significante en nodige bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen met betrekking tot duurzame energieopwekking.

1.9 Het plan past binnen de zonneladder uit de Interim Omgevingsverordening van de Provincie Brabant.

De Afdeling (bestuursrechtspraak van de Raad van State) heeft de eerder verleende omgevingsvergunning voor dit project vernietigd omdat het college naar haar oordeel de toets aan de zonneladder uit de provinciale IOV niet correct had doorlopen. De Afdeling was van oordeel dat de motivering van de wijze waarop in het besluit aan de zonneladder is getoetst, onvoldoende was. Het college had onvoldoende uitgelegd waarom, kort gezegd, een zonnepark wordt toegestaan op een plek die in de voorkeursvolgorde op de laatste plaats komt.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling is een uitgebreide analyse en toetsing aan de zonneladder uit de IOV opgesteld. Verwezen wordt naar Bijlage 9 – Onderzoek Zonneladders. De zonneladder uit de IOV bestaat uit vier treden. Zonneparken buiten het stedelijk gebied zijn slechts toegestaan in als onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte aan duurzame energie:

Trede 1: door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;

Trede 2: binnen Stedelijk gebied;

Trede 3: door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en

Trede 4: op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een uitgebreide analyse van de mogelijkheden binnen deze treden voor Goirle leert dat er binnen deze treden een potentieel van 13,6 hectare aan effectief te realiseren zonnepark aanwezig is. Uw raad heeft de doelstelling vastgesteld om in 2050 volledig te voorzien in de behoefte aan energie in



Goirle d.m.v. lokaal duurzaam opgewekte energie, en vastgesteld dat daarvoor ongeveer 40 hectare aan zonneparken benodigd is. Met de 13,6 hectare mogelijk binnen de IOV-zonneladder-treden en de reeds gerealiseerde 8,7 hectare binnen reeds vergunde projecten, resteert nog een restopgave van 17,7 hectare aan benodigde zonneparken. De 6 hectare aan zonnepanelen van Zonnepark Beeksedijk leveren dus een belangrijk en nodige bijdrage aan de gemeentelijke doelstelling. Aangetoond is dat in onvoldoende mate kan worden voorzien in de behoefte aan duurzame energie binnen de treden van de IOV-zonneladder.

1.10 Het plan past ook binnen de zonneladder die in de Regionale Energie- en Klimaatstrategie is opgenomen.

Uw raad heeft op 20 april 2021 de Regionale Energie- en Klimaatstrategie Hart van Brabant 1.0 (REKS) vastgesteld. Ook in de REKS is een zonneladder opgenomen. De treden van deze ladder zijn als volgt:

- Trede 1: Altijd; zon op dak en langs Rijksinfrastructuur (langs geluidswal, berm van de Rijksweg en incurante zones, gelieerd aan de weg) en in de Hubs met wind- en zonne-energie of alleen zonne-energie.
- Trede 2: Ja mits; grondgebonden zonnepanelen in hoogdynamische gebieden mits goed ingepast en bijdragen aan klimaatdoelstellingen, biodiversiteit en gebiedsopgaven.
- Trede 3: Née, tenzij; grondgebonden zonnepanelen in laag dynamische gebieden in het buitengebied mogen niet tenzij goed ingepast en deze substantieel bijdragen aan klimaatdoelstellingen, biodiversiteit en gebiedsopgaven.
- Trede 4: Nooit; géén grondgebonden zonnepanelen in het Natuurnetwerk Brabant, verbrede beekdalen, noodzakelijk voor klimaatdoelstellingen en biodiversiteit, en cultuurhistorische ensembles.

Het Zonnepark Beeksedijk is gelegen binnen Energiehub De Baars, zoals die in de door uw raad vastgestelde Omgevingsvisie Goirle is aangegeven. Daarmee ligt dit zonnepark op trede 1 van de REKS-zonneladder, en dus op één van de meest wenselijke locaties voor een zonnepark.

1.11 Het plan past binnen de zonneladder die is opgenomen in de nota 'Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken Goirle – Uitwerking van de visie Zonnewijzer en Windrichting'

In de nota 'Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken Goirle – Uitwerking van de visie Zonnewijzer en Windrichting' worden concrete initiatieven voor zonneparken aan de hand van een set 'harde afvinkvoorwaarden' (niet voldoen = afwijzen) en aan de hand van een zonneladder. De zonneladder geeft een voorkeursvolgorde voor locaties van grondgebonden zonneparken. De zonneladder luidt als volgt:

- Trede 4: Ja, zonnepanelen op daken en gevels en langs Rijksinfrastructuur moeten (onder ruimtelijke voorwaarden) altijd kunnen.



- Trede 3: Ja, mits. In hoog dynamische gebieden rond kernen en industrie, in energiehubbs en bedrijfsgebieden en op VAB-erven mogen grondgebonden zonnepanelen mogen mits goed ingepast en bijdragend aan klimaatdoelstellingen en gebiedsopgaven.
- Trede 2: Née, tenzij. In laag dynamische gebieden in het buitengebied mogen grondgebonden zonnepanelen niet, tenzij goed ingepast en bijdragend aan klimaatdoelstellingen en gebiedsopgaven.
- Trede 1: Nooit. Geen grondgebonden zonnepanelen in het Natuurnetwerk Brabant en verbrede beekdalen, noodzakelijk voor klimaatdoelstellingen.

Het Zonnepark Beeksedijk is gelegen binnen Energiehub De Baars, zoals die in de door uw raad vastgestelde Omgevingsvisie Goirle is aangegeven. Daarmee ligt dit zonnepark op trede 3 van deze zonneladder: zonneparken in energiehubbs zijn mogelijk, mits goed ingepast en bijdragend aan klimaatdoelstellingen en gebiedsopgaven.

Het plan is landschappelijk goed ingepast en draagt bij aan de klimaatdoelstelling en gebiedsopgaven. Een uitgebreide bespreking van deze aspecten vindt u in de ruimtelijke onderbouwing en andere stukken behorend bij de aanvraag om omgevingsvergunning. Deze stukken zijn als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

1.12 Het plan is niet in strijd met de Nota Zonnewijzer en Windrichting voor wat betreft een ligging buiten een voorkeurslocatie

Zoals vermeld heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de vorige verleende omgevingsvergunning voor het Zonnepark Beeksedijk vernietigd, en opdracht gegeven om opnieuw op de aanvraag te besluiten. De Afdeling heeft de vergunning vernietigd omdat zij onder meer van oordeel was dat het college bij het verlenen van de vergunning was afgeweken van de eigen beleidsuitgangspunten over geschikte locaties voor zonneparkprojecten zoals aangeduid in de beleidsnota "Zonnewijzer en Windrichting". De Afdeling was van oordeel dat het college onvoldoende had gemotiveerd waarom een zonnepark werd toegestaan buiten één van de zes door de raad aangewezen kansrijke locaties / voorkeurslocaties zoals die op een kaartbijlage bij de nota "Zonnewijzer en Windrichting" waren aangeduid.

Inmiddels is gebleken dat het oordeel van de Afdeling over dit punt gebaseerd was op een onjuiste verstrekte versie van de nota Zonnewijzer en Windrichting. Uw raad heeft namelijk bij de vaststelling van de nota (15-1-2019) een tweetal amendementen aangenomen. Daarin heeft uw raad onder meer besloten om in afwijking van het voorstel van het college in de nota nadrukkelijk géén kansrijke locaties aan te wijzen voor de ontwikkeling van grootschalige zonneweides (>3 ha). Dat betekende dat de kaartbijlage in de door het college ter besluitvorming aangeboden versie, met daarop de zes globale gebieden, met het aannemen van dat amendement kwam te vervallen. Ná de vaststelling van de nota heeft het college in februari 2019 nog een aangepaste versie van de nota toegezonden waarin alle aangenomen amendementen tekstueel en visueel waren verwerkt (Lijst ingekomen stukken vergadering 26 februari 2019). De niet-geamendeerde versie (met de kaartbijlage) is echter abusievelijk naar de Afdeling gestuurd en de Afdeling heeft over die versie geoordeeld.



Op basis van de juiste versie is er geen sprake van aangewezen voorkeurslocaties (en kan er dus ook geen sprake zijn van locaties die in strijd zijn met die voorkeurslocaties). Er is in de nota uiteraard nog steeds wel sprake van voorwaarden en eisen waaraan locaties voor zonneparken moeten voldoen, maar Zonnepark Beeksdijk voldoet aan al die voorwaarden en eisen.

1.13 De onduidelijkheid over de ligging in of buiten een (verbreed) beekdal is weggenomen.

De Afdeling heeft de vorige vergunning onder meer vernietigd omdat naar haar oordeel het college niet voldoende hard had gemaakt dat de betrokken locatie niet in een (verbreed) beekdal ligt.

In de beleidsnota *'Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken – uitwerking van de Visie Zonnewijzer en Windrichting'* staan harde 'afvinkvoorwaarden' waar zonneparken aan moeten voldoen. Eén van die voorwaarden is dat zonneparken niet in (verbrede) beekdalen mogen worden gesitueerd. Bij de nota zat een bijlage met twee kaartjes waarop de ligging van de beschermde beekdalen werd weergegeven. Een van de kaartjes is afkomstig uit het Landschapsbeleidsplan van de gemeente Goirle. Op dit kaartje staan de beekdalen eenduidig weergegeven als afzonderlijk landschapstype. Zonnepark Beeksedijk ligt op basis van deze kaart uit het Landschapsbeleidsplan niet in een gebied dat als een beekdal is aangeduid. Het tweede kaartje was afkomstig uit een beleidsdocument van de provincie over een subsidieregeling voor landschapsontwikkeling ('STIKA', tegenwoordig 'STILA'). Op deze kaart stonden de beekdalen minder eenduidig weergegeven; ter plaatse van Zonnepark Beeksedijk stond op dit STIKA-kaartje een arcering die volgens de legenda zowel beekdalen als ook broekontginningslandschappen aanduidde. In de hoger beroepsprocedure heeft dit tweede kaartje voor onduidelijkheid gezorgd. De Afdeling constateerde dat de twee kaartjes onderling niet eenduidig waren, en dat de stelling van het college dat het zonnepark voor wat betreft de het STIKA-kaartje in een broekontginningslandschap ligt, zonder nadere (deskundige) onderbouwing niet overtuigt.

Het college heeft de onduidelijkheid over de exacte ligging van de beekdalen weggenomen door zijn beleidsnota aan te passen en het verwarrende STIKA-kaartje daaruit te verwijderen. Wat resteert is een eenduidige aanduiding van de beekdalen die is gebaseerd op het door uw raad vastgestelde Landschapsbeleidsplan. Op basis van die kaart (en dus op basis van door uw raad vastgesteld beleid) is de locatie van het Zonnepark Beeksedijk buiten de beekdalen gelegen.

1.14 Het project is verzekerd van teruglevercapaciteit op het net.

Zonnepark Beeksedijk heeft een getekend contract met Enexis voor de teruglevering van stroom aan het hoogspanningsstation Tilburg-Zuid. Het zonnepark is dus verzekerd van terugleveringsscapaciteit. Dat was ook één van de harde voorwaarden die het college in de nota *'Toetsingscriteria voor locaties Zonneparken'* heeft gesteld voor medewerking aan een project.

Bij de behandeling van de vorige VVGB zijn er in uw raad zorgen uitgesproken over de congestie op het stroomnet, en de moeilijkheden die Goirlese bedrijven ondervinden bij het terugleveren van



stroom. Er zouden bedrijven zijn die afzien van de aanleg van grootschalige zonnedaken omdat zij vanwege de congestie op het net de opgewekte stroom niet kunnen terugleveren.

Congestie op het stroomnet is inderdaad een probleem dat in heel Nederland speelt, en ook in Goirle. De voortvarende groei van het aantal zonnepanelen in Nederland draagt daaraan bij. Goirle is aangesloten op het hoogspanning/middenspanningstation Tilburg-Zuid. Enexis meldt dat voor dit station het totale gevraagde transportvermogen voor teruglevering 159 MW bedraagt. Het huidige totale beschikbare transportvermogen voor dit station bedraagt circa 93 MW. Dit vermogen is volledig vergeven in getekende offertes voor gecontracteerd transportvermogen, aldus Enexis. Zonnepark Beeksedijk is een van die partijen met gecontracteerd transportvermogen.

Het is niet zo dat het wegvallen van dit project rechtstreeks tot meer ruimte op het net voor bijvoorbeeld grootschalige zonnedaken bij Goirlese bedrijven zou leiden. Enexis hanteert een wachtlijst voor klanten. Er staan op dit moment 93 partijen op de wachtlijst die stroom willen terugleveren op dit station, blijkt uit gegevens van Enexis. Bij het beschikbaar komen van ruimte op het netwerk door het wegvallen van een gecontracteerd project benadert Enexis de volgende klant die op de wachtlijst staat. Als het zonnepark aan de Beeksedijk geen doorgang zou vinden wordt de vrijgekomen ruimte op het net dus direct opgevuld door een volgend project op de wachtlijst. Dat kan een project zijn uit één van de gemeenten die (deels) op dit station zijn aangesloten: Alphen-Chaam, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Oirschot, Oisterwijk, Oosterhout en Tilburg. Nieuwe grootschalige stroom-opwek projecten die nog niet bij Enexis zijn aangemeld komen onderaan de wachtlijst.

De structurele oplossing van het capaciteitsprobleem is uitbreiding van netwerk. Enexis en Tennet werken daar op dit moment volop aan.

1.15 Het plan is ingediend naar aanleiding van de tender, de oproep die we hebben gedaan tot het indienen van initiatieven voor grondgebonden zonneparken.

Om te voldoen aan de opgave voor het realiseren van grondgebonden zonneparken hebben we in 2019 een oproep gedaan aan inwoners en bedrijven binnen en buiten Goirle, om plannen in te dienen voor het realiseren van grondgebonden zonneparken. De plannen hoefden nog niet volledig uitgewerkt te zijn. De ingediende plannen zouden worden – en zijn – beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria uit de nota 'Toetsingscriteria Zonneparken Goirle'. Aan de hand van die toetsingscriteria werd een voorkeursvolgorde van plannen bepaald. Die werkwijze is in regionaal verband afgesproken in het kader van de concept-REKS 1.0.

De ingediende plannen moesten in de eerste plaats kunnen voldoen aan een aantal harde 'afvink'-voorwaarden (niet voldoen = geen medewerking), en werden daarna verder beoordeeld en gerangschikt aan de hand van de overige toetsingscriteria. In totaal zijn 14 initiatieven aangemeld, voor in totaal ongeveer 220 ha. aan zonneparken. Een aantal initiatieven voldeed niet aan de harde 'afvink'-voorwaarden en is afgefallen. Het plan aan de Beeksedijk voldeed wel aan de harde 'afvink'-voorwaarden en kwam ook op basis van de overige toetsingscriteria voor medewerking in aanmerking.



1.16 Het plan voldoet aan de harde afvinkvoorwaarden uit de Toetsingscriteria voor Zonneparken.

Zoals gezegd moesten de plannen voldoen aan een aantal harde afvink voorwaarden. In de eerste plaats moesten de plannen zijn aangemeld voor 1 januari 2020. Een aangemeld initiatief moest verder kunnen worden aangesloten op het hoofdstation van Enexis in Tilburg-Zuid. Dat is ook een harde voorwaarde. Het voorliggende plan voldoet aan die voorwaarde. Het plan voldoet ook aan de overige harde voorwaarden: het plan is niet gelegen in een Natuurnetwerk, niet in een beekdal, niet in een grootschalig voedselproductielandschap (d.w.z. niet in een Landbouw Ontwikkelingsgebied (LOG)) en niet op een woningbouwlocatie. Het plan bevat verder minimaal 25% onbedekte grond, voldoet aan de inpassingsregels voor landschap en de waterbergingsfuncties van het gebied blijven gewaarborgd.

1.17 De initiatiefnemers hebben veel aandacht gestoken in de dialoog met de omgeving en in het vergroten van het draagvlak.

Het voeren van een omgevingsdialoog is een voorwaarde uit de Toetsingscriteria. De initiatiefnemers hebben hier veel energie in gestoken. In het begin van de planvorming is een informatiebijeenkomst in het Jan van Besouw georganiseerd. Later zijn diverse keukentafelgesprekken met omwonenden gehouden. Er zijn en worden nog steeds mogelijkheden tot participatie in het zonnepark geboden. Ook na de uitspraak van de Afdeling zijn de initiatiefnemers in gesprek gebleven met de omwonenden en belanghebbenden. Initiatiefnemers hebben in mei 2024 gesproken met het Biodiversiteitsteam Goirle-Riel. In mei 2024 hebben de initiatiefnemers een gesprek gehad met een omwonende. Op 8 oktober 2024 is opnieuw een informatiebijeenkomst voor omwonenden, belanghebbenden en geïnteresseerden georganiseerd, ditmaal in Eetkaffee Mozes.

Voor een uitgebreid overzicht van de gevoerde gesprekken en de verslagen daarvan verwijzen wij naar het Communicatierapport van TP Solar, dat als bijlage bij dit voorstel is gevoegd. Zoals in de Toetsingscriteria ook staat vermeld betekent het voeren van een omgevingsdialoog niet dat alle omwonenden unaniem moeten instemmen met het plan.

1.18 Het plan past binnen de afspraken die in het definitieve REKS-bod zijn vastgelegd.

Op 20 april 2021 heeft uw raad de definitieve Regionale Energie- en Klimaatstrategie 1.0 Hart van Brabant vastgesteld. In het REKS-bod 1.0 van de regio Hart van Brabant (de REKS) hebben we afgesproken om tijdelijk pas op de plaats te maken met nieuwe initiatieven voor zonnevelden in het buitengebied. In de REKS constateren we echter ook dat een aantal initiatieven voor zonnevelden in het buitengebied al in een ver gevorderd stadium is. We vinden dergelijke lokaal opgestarte initiatieven belangrijk. We hebben daarom in de REKS als regio afgesproken dat lopende initiatieven in het buitengebied door moeten gaan. Voor Goirle is het project aan de Beeksedijk één van die lopende projecten die binnen de afspraken van de REKS door kán en mag gaan.



Kanttekeningen

1.1 In de REKS is bepaald dat er pas op de plaats wordt gemaakt met de ontwikkeling van nieuwe zonneparken.

In het REKS-bod 1.0 van de regio Hart van Brabant (de REKS) hebben we afgesproken om tijdelijk pas op de plaats te maken met nieuwe initiatieven voor zonnenvelden in het buitengebied. In de REKS constateren we echter ook dat een aantal initiatieven voor zonnenvelden in het buitengebied al in een ver gevorderd stadium is. We vinden dergelijke lokaal opgestarte initiatieven belangrijk. We hebben daarom in de REKS als regio afgesproken dat lopende initiatieven in het buitengebied door moeten gaan. Voor Goirle is het project aan de Beeksedijk één van die lopende projecten die binnen de afspraken van de REKS door kán en mag gaan.

Financiën

Niet van toepassing. Er zijn geen kosten die rechtstreeks voortvloeien uit dit voorstel. Kosten die de gemeente mogelijk ooit moet maken als het zonnepark daadwerkelijk wordt aangelegd, bijvoorbeeld voor werkzaamheden in de openbare ruimte, worden verhaald op de initiatiefnemers middels een anterieure overeenkomst.

Samenwerking

N.v.t.

Communicatie

Van de ontwerp-VVGB en de terinzagelegging daarvan wordt kennisgegeven in het Gemeenteblad van Goirle. De ontwerp-VVGB met de daarbij behorende stukken wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd in het gemeentehuis. Tijdens deze periode kan iedereen zijn zienswijze op de ontwerp-VVGB indienen. Gelijktijdig met de ontwerp-VVGB zal door het college de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage worden gelegd. Ook deze zal zes weken ter inzage liggen. Tijdens deze periode kan iedereen ook zijn zienswijze indienen op de ontwerp omgevingsvergunning indienen.

Vervolg

Na afloop van de terinzagelegging moet uw raad – met inachtneming van de eventueel ingediende zienswijzen – een besluit nemen over de afgifte van een definitieve VVGB.

Daartoe zal te zijner tijd een raadsvoorstel over de afgifte van de definitieve VVGB ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Als er tijdens de terinzagelegging zienswijzen zijn ingediend dan zal er bij dat raadsvoorstel een nota worden gevoegd met daarin de (voorgestelde) beoordeling en beantwoording van de ingediende zienswijzen.

Bijlagen

Stukken die behoren bij de aanvraag om omgevingsvergunning:

- Aanvraagformulier
- Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Beeksedijk TPSolar versie 6
- Bijlage 1 Landschappelijk adviesrapport, inpassings-, beplantings- en beheerplan
- Bijlage 2 Quickscan flora en fauna Zonnepark Beeksedijk Goirle

Agendapunt:



- Bijlage 3a Uitgangspunten AERIUS
- Bijlage 3b AERIUS-berekening bouw zonnepark Beeksedijk
- Bijlage 3c AERIUS-berekening beheer zonnepark Beeksedijk
- Bijlage 4 Financieel participatieplan
- Bijlage 5 Communicatierapport
- Bijlage 6 Technisch ontwerp
- Bijlage 7 Additionele technische informatie
- Bijlage 8 Landschappelijk ontwerp
- Bijlage 9 Onderzoek Zonneladder
- Bijlage 10 Monitoringplan Zonnepark Beeksedijk

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester
Mark van Beers, secretaris



De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 december 2024 waarin wordt voorgesteld om een ontwerp Verklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het verlenen van een omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor het realiseren van een zonnepark aan de Beeksedijk ong. (nabij nummer 18) te Goirle;

gelet op artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Een ontwerp-Verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van het zonnepark aan de Beeksedijk ong. (nabij nr. 18) en deze gedurende zes weken voor zienswijzen ter inzage te leggen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 4 februari 2025.

de raadsgriffier,

Frits Harteveld

de voorzitter,

Mark van Stappershoef